

C. STRATEEGIA MEEDE ¹ MEEDE 1.2 (M 1.2)

1. Strateegia meetme nimetus
Mikro- ja väikeettevõtete arendamine
2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus
Maapiirkondade ettevõtlusaktiivsuse ja väikeettevõtete jätkusuutlikkus on nõrk ning ei suudeta konkureerida suuremate piirkondade (linnade) ettevõtjatega. Puuduvad lisaressursid investeeringute tegemiseks uuendustesse, uudsetesse lahendustesse kui ka lisateenuste arendamisse. Mikro- ja väikeettevõtetel on vajalik uuendada tootmishooneid ning kaasajastada tehnoloogiaid ja seadmeid. On vaja toetada uudsete, säästlike lahenduste leidmist ning alustavaid ettevõtjaid. Lisaks toimivad tegevusgrupi piirkonnas väiksemad ettevõtluspiirkonnad, millel on kõrge potentsiaal uute ettevõtete tekkeks ja täiendavate investeeringute toomiseks piirkonda. Ettevõtluse mitmekesistamine ja paindlikumaks muutmine on tegevusgrupi piirkonnale oluline. Soodustada tuleb ühisturundust, eelkõige kulude kokkuvõtet kui ka teadmiste koondamise aspektist. Olemasolevad ettevõtted võimaldavad piirkonnas koostöövõrgustike moodustamist, näiteks põllumajanduse, puhkemajanduse, puidutootmise ja metallitöötlemise valdkondades.
3. Strateegia meetme eesmärk
Meetme üldeesmärgiks on tegevusgrupi piirkonna ettevõtluse ja ettevõtluskeskkonna arendamine. Piirkonnas tegutsevate ettevõtjate elujõulisuse ja jätkusuutlikkuse kasv läbi kohalikul ressursil põhinevate toodete ja teenuste arendamise ning olemasolevate ressursside säästliku kasutamise. Meetme rakendamine aitab kaasa maapiirkondade ettevõtluse mahajäämuse pidurdamisele, töökohtade loomisele ja majanduskeskkonna paindlikumaks muutmisele. Mikro- ja väikeettevõtetena käsitletakse tegevuspiirkonnas kuni 25 töötajaga ettevõtteid.
4. Toetatavad tegevused²
<ul style="list-style-type: none">
- Teenuste/toodete valiku laiendamine.
- Tootele ja teenusele lisandväärtust andvale investeeringute toetamine.
- Piirkonnale eripäraste toodete ja -teenuste väljaarendamine.
- Uuenduslike ning säästlike toodete ja teenuste arendamine (näiteks kaugtöökeskused).
- Hooajalisust vähendavate meetmete toetamine.
- Teadmispõhise ettevõtluse arendamise toetamine.
- Uute tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtu toetamine.
- Olemasolevate toodete ja teenuste jätkusuutlikkust tagavate investeeringute toetamine.
- Koostöö arendamine, mis on seotud uuenduslike ja säästlike toodete ning teenuste väljaarendamisega.
- Ühisturunduse arendamise toetamine (turundus- ja reklaamialased tegevused).
Toetatavad tegevused on investeeringud (ehitustegevus ning seadmete soetamine) ja ettevõtete või ettevõtete ühenduste ühisprojektid.
Üldiselt mõeldakse investeeringute tegemise all:
<ul style="list-style-type: none">
- seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmise;
- olemasolevate ja uute rajatiste ning ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine (näiteks keskkonnasäästlikumaks muutmine);
- objekti ehitamise ja rakendamise seotud infrastruktuuri väljaehitamine;
- omanikujärelevalve, sh muinsuskaitse omanikujärelevalve teenuse osutamine (kuni 3% ehituse abikõlblikust kulust).

Tegevused läbi ühisprojektide on:

- turundus ja reklaamialaste tegevuste teostamine, sh kodulehekülgede tegemine;
  - teavitustegevuste läbiviimine (teabepäevad, konverentsid jms), samuti teabe- ja õppematerjalide koostamine;
  - tööalased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad), mis on suunatud tegevusgrupi piirkonnas tegutsevate inimeste tööalaste teadmiste ja oskuste tõusule, suurendamaks töötajate konkurentsivõime kasvu;
  - mentorlus ja ekspertide kaasamine;
  - koolitustel ja messidel osalemine;
  - ettevõtjate ühistegevuste toetamine, sh võrgustike arendamine;
  - projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlbulike kulude maksumusest).
- Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Meetmest ei rahastata investeeringuobjektiga seonduvate eeltööde (projekteerimistööde) teostamist.

Meetme sihtgrupp:

- Tegutsevad mikro- ja väikeettevõtjad*;
- MTÜ-d ja SA-d kui nad on kohalikke ettevõtete ühendused või kohalikele ettevõtjatele projekti käigus teenuseid osutavad MTÜ-d või SA-d;
- koolituse või muu teadmussirde ja teavituse osutaja.

* Mikroettevõtte on ettevõtte, kelle taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahel järjestikusel majandusaastast vähemalt ühel on: keskmine töötajate arv 0–9 (9 kaasa arvatud); aastakäibe või aastabilansi kogumaht väiksem või võrdne summaga 2 000 000 eurot.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

- Taotleja peab tegutsema KTG piirkonnas.
- Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla KTG tegevuspiirkonnas pooleli kuni 1 investeeringuprojekt.
- Taotleja põhitegevustulu ei ületa 2 000 000 eurot aastas.
- Taotleja keskmine töötajate arv on mitte üle 25.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid (sisestatakse e-PRIA teenuse keskkonda):

- Omandiõigust tõestavad dokumendid. Ärakiri ehitise kohta, mida ehitatakse, välja arvatud uus püstitatav hoone või uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrk, või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduki kohta, kuhu seade paigaldatakse, on see ehitis või mootorsõiduk projektitoetuse taotleja omandis või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja on mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtja, kes vastab komisjoni soovitusel (EL) nr 361/2003, mis käsitleb mikroettevõtete ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41), lisas nimetatud tingimustele (edaspidi koos VKE), või viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE;
- ehitamise korral peab ehitise kohta olema ehitusluba, ehitusteatis või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek;
- väljavõtte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui need on nõutavad ehitusseadustiku kohaselt;
- uue hoone püstitamisel peab kavandatava hoone alune maa olema taotleja omandis või on sellele seatud hoonestusõigus. Uue hoone püstitamiseks, peab kavandatava hoone

alune maa olema projektitoetuse taotleja omandis või on selle alusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks järgnevas aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja on VKE, või viieks järgnevas aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE;

- hinnakalkulatsioon või läbi on viidud pakkumismenetlus;
- äriühingust taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruanne on taotluse esitamise tähtpäevaks esitatud äriregistrile;
- füüsilisest isikust ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava taotleja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaasta kohta esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E Maksu- ja Tolliameti kinnitatud ärakiri;
- prognoositavad andmed jooksva majandusaasta töötajate arvu ja bilansi kogumahu kohta, kui taotlejal ei ole või veel ei ole saanud kohustust esitada majandusaasta aruanne äriregistrile;
- äriplaan (Äriplaani vorm koos finantsprognoosidega);
- Kasutatud eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme ostmise ja liisimise kulud on abikõlblikud, kui projektitoetust taotlev ettevõtja, mittetulundusühing või sihtasutus tõendab, et: 1) eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme ostmiseks või liisimiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi; 2) eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam; 3) eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja ei ole VKE, ja vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja on VKE.
- ühisprojekti korral 2–4-aastane tegevuskava (vastavalt vormile);
- ühisprojekti korral partnerite vaheline ühiste kavatsuste kokkuleppe ärakiri;
- ühisprojekti korral projektikirjeldus;
- projektijuhi CV, kui eelarves on kaasatud vastav kululiik;
- vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud;
- mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, välja arvatud usulised ühendused, juhul kui nimekiri pole kättesaadav mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist;
- sihtasutuse asutajate nimekiri juhul, kui nimekiri pole kättesaadav mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetusmäär kuni 60%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 5000 eurot ja maksimaalne toetussumma 100 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse. Taotleja kogu startegia rahastusperioodi 2014–2022 summa ei tohi ületada meetmes 100 000 eurot.

7. Viide sihtvaldkonnale

Sihtvaldkonda 6A, milleks on tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine.

8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab ³
Komisjoni määruses 1305/2013 artiklite 14, 17, 19, 20 ja 35 järgi panustab meede 6 prioriteedile – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.
9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub
Ei kattu.
10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed
<ul style="list-style-type: none"> - Toetust saanud projektide arv – 50. - Toetust saanud/arendatud ettevõtete arv – 50. - Toetatud koostöö (ühisturundus) projektide arv – 5. - Loodud töökohtade arv – 20. - Säilitatud töökohtade arv – 40. - Ettevõtete arv, kes toodavad uusi tooteid või kasutavad uusi tootmisviise – 10 ettevõtet aastas.
11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid
<ul style="list-style-type: none"> - Projekti sihtgrupp (eelistatud on kohaliku toorme ja tööjõu ressursi kasutavad ettevõtjad). - Projekt viiakse ellu mitme organisatsiooni koostöös. - Projekti tulemusel säilitatavate või loodavate töökohtade arv. - Projekti tegevuste innovatiivsus. - Ettevõtte jätkusuutlikkus. - Projekti tegevuste ja investeeringute äriplaani teostatavus.